

Inicjatywa biblijna |
LUMEN VITAE

LUMEN VITAE

*„Ja jestem światłem
świata. Kto idzie za
Mną, na pewno nie
będzie błędził w
ciemności, lecz
będzie miał
światło życia”*

(J 8,12)

Celem Inicjatywy biblijnej LUMEN VITAE jest promocja lektury i interpretacji Pisma Świętego. Spotykamy się we Wrocławiu dwa razy w miesiącu, zawsze w czwartek, w Centrum Duszpasterskim Archidiecezji Wrocławskiej. Wczytując się w słowo Boże, szukamy „światła”. Celebrując Eucharystię, przypominamy sobie słowa Chrystusa: „Kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew, ma życie wieczne” (J 6,54). Stąd też tytuł naszej inicjatywy - *lumen vitae*, czyli „światło życia”.

LUMEN VITAE 2 /2022

SPOTKANIE LIDERÓW WSPÓLNOT

W dniach 19-21.08.2022 w Domu Rekolekcyjnym Diecezji Świdnickiej w Bardzie Śląskim po raz ósmy z biskupem Andrzejem Siemieniowskim spotkali się liderzy wspólnot modlitewnych. Tym razem reprezentowali trzy diecezje: Wrocław, Legnica, Świdnica.

Od lewej: W. Jadcuk (lider wspólnoty „Dom Boży” – klęczy pod napisem „Domus Dei”, czyli „Dom Boży”), bp M. Małyga, bp A. Siemieniowski, M. Rosik (opiekun duchowy wspólnoty „Porta Coeli” - za nim napis „Porta Coeli”) i o. Paweł, opiekun duchowy wspólnoty Koinonia „Jan Chrzciciel”.

Konferencje bpa Andrzeja osnute były wokół zdania wyjętego z Dziejów Apostolskich: „A słowo Boże szerzyło się” (Dz 6, 7). Dotyczyły zasad rozwoju Kościoła, przeszkód, na które napotyka i umiejętności ich pokonywania. Prelegent odwoływał się nie tylko do zagadnień historycznych, które pozwalały głębiej zrozumieć pozycję rodzącego się Kościoła w środowisku judeochrześcijan, ale także odnosił się do obecnej sytuacji wielu wspólnot modlitewnych, których zadaniem jest „szerzenie słowa Bożego”, czyli nowa ewangelizacja.

Wartym zauważenia jest fakt, że Inicjatywa biblijna „Lumen Vitae” została dostrzeżona przez organizatorów dorocznego spotkania. Ks. Mariusz Rosik zapisał się na nie jako duchowy przewodnik wspólnoty „Porta Coeli”, jednak po jego przyjeździe okazało się, że reprezentuje także „Lumen Vitae”, co uwidoczniło na plakietce uczestnika.

WYJAZDOWY DZIEŃ SUPIENIA

Dnia 5 listopada 2022 roku zaplanowaliśmy Dzień Skupienia, który odbędziemy w Sanktuarium Matki Bożej w Bardzie Śląskim. O historii tego miejsca opowie nam kustosz, o. Mirosław Grekowicz. Centralnym punktem Dnia Skupienia będzie Eucharystia. W czasie podróży będziemy mogli wysłuchać konferencji ascetycznych.

Cudowna figura Marki Bożej Bardeckiej (fot. M. Rosik)

Na stronie internetowej sanktuarium czytamy:

Bogata historia Barda jest historią nie tylko miasta jako takiego – wiąże się z nią również historia całej naszej Ojczyzny, a także innych państw (Czech, Niemiec). Przeplatają się w niej losy Kościoła Powszechnego i kościołów partykularnych, a także dzieje konkretnych ludzi, którzy byli z tym miastem związani.

Bardo Śląskie leży w połowie drogi między Kamieńcem Żąbkowickim, a Kłodzkiem. Osada zdaje się mieć nie tylko słowiańskie, ale i polskie korzenie. Do państwa Polan mogła być już wcielona podczas działań zbrojnych Mieszka I w latach 985 – 990. O Polskich korzeniach Barda świadczy też jego przynależność do diecezji wrocławskiej, która powstała w roku 1000, tak jak diecezja gnieźnieńska, krakowska, kołobrzewska i tak jak one znajdowała się w granicach państwa polskiego. O polskości tej ziemi świadczą także źródła historyczne, mówiące, że warownia wzniesiona w Kamieńcu przez czeskiego Władcę Brzetysława służyć miała do niszczenia Polaków.

Ogromna świątynia pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny, wybudowana w stylu barokowym przez cystersów w latach 1686-1704 na miejscu kościołów „polsko – czeskiego” i „niemieckiego”. Może pomieścić około 5 tys. ludzi, ma 54,5 m długości, 26 m szerokości i 25 m wysokości. Swoją przepiękną wygląd zawdzięcza śląskim artystom: Hartmannowi – prospekt organowy, Richterowi – ołtarz główny wraz ze słynnym obrazem „śląskiego Rembrandta” Michaela Willmanna. Bazylika w Bardzie jest jednym z najstarszych i najważniejszych ośrodków pątniczych na polsko – czeskim pograniczu. Figurka Matki Bożej Bardzkiej to najstarsza drewniana rzeźba romańska zachowana na Dolnym Śląsku (ok. 1110 r.). Wykonana z drewna lipowego, mierzy 43,3 cm. Reprezentuje niezwykle rozpowszechniony w XI i XII w. typ „Madonny Tronującej”.

W 1900 roku osiedlili się w Bardzie o. Redemptoryści, którzy przejęli obsługę pielgrzymów i turystów. Nadto swoje klasztory założyły siostry Sercanki (1915), Urszulanki Unii Rzymskiej (1916) i Marianki (1919). Te ostatnie wybudowały wielki klasztor (dzisiejsza „Jutrzenka”).

Oczywiście wszyscy znamy bardeckie sanktuarium, jednak w naszym wyjeździe chodzi raczej o to, by potraktować go jako pielgrzymkowy dzień skupienia, który będzie służył wzajemnemu poznawaniu się i nawiązywaniu relacji. Właśnie dlatego proponujemy wspólny wyjazd autobusem, choć przecież można dostać się do Barda samochodami. Za wzięcie na siebie odpowiedzialności za zorganizowanie autobusu i zapisy na wyjazd serdecznie dziękujemy Wiesławowi Wowk vel Kuzynowi!

ADWENTOWE REKOLEKCJE

Nie mogliśmy rozpocząć lepiej! Pierwsze rekolekcje Inicjatywy biblijnej „Lumen Vitae” planujemy w ośrodku rekolekcyjnym ojców pallotynów w Żąbkowicach Śląskich w dniach 9-11 grudnia 2022 roku. Dom położony jest w bliskiej okolicy gór. Jest to dobre miejsce, by oddać się modlitwie i kontemplacji. Na terenie zespołu klasztornego znajduje się ogród, boisko sportowe oraz przylegający do klasztoru kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Zwolennikom światów wirtualnych dyskretnie informujemy, że na terenie domu rekolekcyjnego działa bezpłatne Wi-Fi.

Nasze rekolekcje (formacja duchowa) złączone będą z biblijną formacją intelektualną. Z ogromną radością pragnę poinformować, że naszym Gościem i Prelegentem będzie prof. Barbara Strzałkowska z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. To właśnie dlatego – nie mogliśmy rozpocząć lepiej! Prof. Barbara Strzałkowska studiowała nie tylko w Warszawie, ale także w Szkole Biblijnej i Archeologicznej w Jerozolimie. W latach 2008-2013 była sekretarzem Stowarzyszenia Biblistów Polskich. Z zapałem oprowadza po Ziemi Świętej. Jest nie tylko znamienitym naukowcem, ale także znakomitą popularyzatorką wiedzy o Biblii. W osobistych kontaktach jest osobą niezwykle serdeczną, uśmiechniętą i zawsze podnoszącą na duchu dobrym słowem. Jej fascynacją są księgi mądrościowe Starego Testamentu i Septuaginta. To będzie naprawdę dobry czas! Szczegółowy plan poznamy już wkrótce.

dr hab. Barbara Strzałkowska

UNIwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Bibliстка, Teolog

prof. Barbara Strzałkowska w programie TVP I „Między ziemią a niebem”

PIELGRZYMKA | SZKOŁA BIBLIJNA

Pielgrzymki złączone ze szkołą biblijną to nic innego jak wyjazdy studyjne do miejsc związanych z wydarzeniami opisanymi w Piśmie Świętym. Najbliższa pielgrzymka, w której weźmie udział kilkanaście osób naszej Inicjatywy biblijnej „Lumen vitae”, zaplanowana jest na koniec września bieżącego roku (23 – 30.09. 2022). Mamy zamiar przebyć szlak siedmiu kościołów Apokalipsy. Będziemy w Efezie, Pergamonie, Tiatyrze, Sardes, Filadelfii, Laodycei, Kolosach, Smyrnie, Hierapolis. W przyszłym roku (wrzesień 2023) planujemy zwiedzić pozostałe rejony Turcji związane z Biblią.

Jednak zanim to nastąpi, zapraszamy na tygodniowy wyjazd do Izraela, który – mamy nadzieję – uda się już w przyszłym roku (2023) tuż po świętach wielkanocnych. Już teraz ogłaszamy zapisy, które kierować należy na adres ks. Mariusza Rosika: mrosik@pnet.pl. Kolejna (po tej w 2023) pielgrzymka do Ziemi Świętej w lutym 2024. Odkładajcie pieniądze i rozwijajcie marzenia!

STRONA INTERNETOWA

Dzięki staraniom niezmordowanego informatyka Artura Badury i dbającej o wygląd graficzny Agnieszki Kępowicz Inicjatywa biblijna „Lumen vitae” doczekała się swojego miejsca w Internecie, opatrzonego własnym logo. Ogromne dzięki za zaangażowanie! Postawienie nowej strony w Internecie jest niezwykle kosztowne. Suma ta zwiększa się jeszcze, gdy opłacamy domenę i serwis. Wszystkie te koszty pokrył Pan Adam Badura! Spotkało nas coś niesamowitego! Dziękujemy!

Autorką logo jest Magdalena Fichtner-Marinova. Również dziękujemy! Od tej pory wszystkie konferencje i świadectwa z czwartkowych spotkań, a także homilie z Eucharystii i relacje z innych wydarzeń śledzić możemy pod adresem <https://lumenvitae.pl>. Na stronie znajdziecie także zakładkę „Poznaj Biblię”, odsyłającą do setek wykładów polskich biblistów. Jedynie tu w jednym miejscu znajdziecie odnośniki do najważniejszych biblijnych stron internetowych w całej Polsce. To nasze miejsce w sieci! Zglądajmy, słuchajmy i udostępniajmy!

O NAS HARMONOGRAM KONFERENCJE ŚWIADECTWA HOMILIE POZNAJ BIBLIĘ WYDARZENIA Search Q

„Ja jestem światłem świata. Kto idzie za Mną, nie będzie chodził w ciemności, lecz będzie miał światło życia” (J 8,12)

NOWOŚCI WYDAWNICZE

W polskiej biblistyce dzieje się naprawdę dużo. Pojawiają się nowe pozycje książkowe, nowe portale internetowe i nowe wpisy na istniejących już portalach. Poniżej prezentujemy niektóre z propozycji.

M. Rosik, *Eucharystia w tradycji biblijnej. Zapowiedzi, ustanowienie, ku teologii*, Wydawnictwo „Chronicon”, Wrocław 2022, ss. 1136.

Tak ogromna monografia na temat biblijnych podstaw Eucharystii pojawia się na światowym rynku teologicznym po raz pierwszy. Nie wierzycie? Cóż! Liczy niemal 1150 stron! Oto, co napisał o niej recenzent, ks. prof. Wojciech Pikor:

W polskiej literaturze biblijnej mamy wiele prac poświęconych Eucharystii, jakkolwiek koncentrują się one zwykle na wybranych tekstach Pisma Świętego przybliżających określony aspekt tego sakramentu. Uwagę przyciągają przede wszystkim ewangeliczne teksty mówiące o ustanowieniu Eucharystii podczas ostatniej wieczerzy, a szczególnie słowa konsekracji. Brakuje wciąż całościowego spojrzenia na biblijne korzenie Eucharystii, nie tylko w kontekście jej ustanowienia, ale również jej zapowiedzi, jak i

Mariusz Rosik

καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν
λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς

EUCHARYSTIA

w tradycji biblijnej

οὐ μὴ πῖω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πῖνω μεθ' ὑμῶν καὶ οἶνον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου

ZAPOWIEDZI - USTANOWIENIE - KU TEOLOGII

chronicon
WYDAWNICTWO

Testamentu. Wrocławski biblista nie ogranicza się jednak tylko do releksy starotestamentalnych zapowiedzi Eucharystii, lecz sięga również do bogatej pozabiblijnej tradycji judaizmu, która pozwala jeszcze lepiej zrozumieć nowość Paschy Jezusa celebrowanej w tym sakramencie. Ks. prof. Rosik przybliży nam najnowsze wyniki badań w tym zakresie, kompetentnie dyskutując i korygując wątpliwe opinie wyrażane nierzadko przez uznane w świecie nazwiska. W tym wszystkim prowadzi nas do odkrycia wartości egzystencjalnej i zbawczej Eucharystii, która celebrowana w teraźniejszości, daje nam przedsmak niebiańskiej uczty mesjańskiej. Tak ks. prof. Rosik prowadzi nas od teologii do duchowości Eucharystii, która jest źródłem życia ucznia Jezusa.

Kończąc lekturę monografii Eucharystia w tradycji biblijnej, przyszły mi na myśl słowa, którym Jezus zakończył swój dzień nauczania w przypowieściach w Ewangelii Mateusza: „Każdy uczonec w Piśmie, który stał się uczniem królestwa niebieskiego, podobny jest do ojca rodziny, który ze swego skarbcza wydobywa rzeczy nowe i stare” (Mt 13, 52). Te słowa doskonale oddają charakter pracy ks. prof. Rosika, który ze swego skarbcza nie tylko wiedzy biblijnej, ale też swego doświadczenia wiary wydobywa wciąż rzeczy nowe i stare, by przybliżyć nas do Chrystusa, o którym autor Listu do Hebrajczyków pisał: „Jezus Chrystus – wczoraj i dziś, ten sam także na wieki” (Hbr 13,8)”.

ks. prof. Wojciech Pikor, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Książka do nabyci a [Wydawnictwie „Chronicon”](http://Wydawnictwie.Chronicon)

wypełnienia w perspektywie obecnego czasu. Tę lukę wypełnia książka ks. prof. Mariusza Rosika nosząca tytuł Eucharystia w tradycji biblijnej. Zapowiedzi – ustanowienie – ku teologii.

Monografia jest monumentalna i to nie tylko z powodu swej objętości. Budzi ona w czytelniku respekt, który trzeba pokonać, by odkryć bogactwo, różnorodność i głębię zawartych w niej treści. Lekkość narracji, literacki język, liczne dygresje poszerzające horyzont myślenia sprawiają, że dyskurs naukowy jest podporządkowany wprowadzeniu czytelnika w osobiste doświadczenie Eucharystii. Stąd z powodzeniem trzeci człon podtytułu książki, będący zarazem tytułem trzeciej, finalnej jej części, mógłbym brzmieć: „Ku Eucharystii”, w której naszym udziałem jest Pascha Chrystusa. O szczególnej wartości monografii ks. prof. Rosika stanowi ukazanie żydowskiego tła Eucharystii. Zwykle jest ono sprowadzane do Starego

M. Rosik, *Miejsca biblijne na każdy dzień roku*, Wydawnictwo „Vocatio”, Warszawa 2022, ss. 370.

Starożytny mędrzec i filozof, pisarz i podróżnik, niejaki Syrach, w księdze, która wyszła spod jego pióra, pisał: „Mąż, który podróżował, zna wiele rzeczy i mądrze przemawiać będzie. [...] Ten, kto podróżował,

wzbogacił swą roztropność” (Syr 34,9-10). Niniejsza książka jest zaproszeniem do swoistej mentalnej podróży po miejscach opisywanych w Piśmie Świętym. W podróż tę wyruszymy wraz z bohaterami biblijnych opowiadań, by lepiej poznać nie tylko historię poszczególnych postaci, ale dostrzec nie Bożego prowadzenia całej ludzkości ku zbawieniu.

Gdy słyszymy „Ziemia święta” lub „Ziemia biblijna”, zazwyczaj myśl wędruje do dzisiejszego Izraela i Autonomii Palestyńskiej. Na tych terenach dokonano się najwięcej wydarzeń opisanych w Biblii. Jednak każdy czytelnik Pisma Świętego wie, że karty świętej księgi prowadzą nas także po wielu miejscach, które dziś leżą na terenach Egiptu, Libanu, Syrii, Grecji, Turcji, Włoch, Malty, Iranu, Iraku, Arabii Saudyjskiej czy Jordanii. Miejsca biblijne, o których mowa w tej książce, to bardzo szeroki wachlarz lokalizacji geograficznych, o których wspominają autorzy natchnieni.

Każdy wpis podzielony został na trzy części. Pierwsza z nich to fragment biblijny dotyczący interesującego nas miejsca. Najczęściej jego nazwa pojawia się w tym fragmencie. Część

druga to krótki opis konkretnego miasta, góry, rzeki czy krainy geograficznej. I tu uwaga najważniejsza: nie chodzi o to, jak dane miejsce wygląda dziś, ale o próbę zrekonstruowania go i zobaczenia takim, jak wyglądało w czasach biblijnych. Niekiedy jest to bardzo trudne, gdyż w wielu lokalizacjach brak pamiątek przeszłości. Czasami nie możemy być pewni nawet geograficznego położenia danego miasta czy niewielkiej osady, stąd przytaczamy najbardziej prawdopodobne opinie badaczy.

Dziś w wielu miejscach związanych z dziejami zbawienia i postaciami biblijnymi wyrosły kościoły, kaplice, czy choćby postawiono tam kamienie lub tablice pamiątkowe. Kiedy jednak Jezus wszedł na górę Tabor, nie zobaczył tam franciszkańskiego kościoła. Kiedy dźwigał krzyż, nie przepychał się wśród straganów arabskich sklepikarzy. Gdy Abraham stanął na górze Moria, by ofiarować Izaaka, nie dostrzegł tam świątyni jerozolimskiej, a gdy Paweł przybył do Rzymu, nie szukał schronienia przed upałem w cieniu kolumnady na placu św. Piotra. To oczywiście! Właśnie dlatego mentalna próba

rekonstrukcji, choćby przybliżonej, starożytnych widoków, które rozciągały się przed oczyma biblijnych postaci jest tak fascynująca.

Trzecia część każdej refleksji to zachęta do dalszej lektury fragmentów biblijnych związanych z danym miejscem. Może chodzić o fragment zasygnalizowany w pierwszej części lub o inny passus, który odsyła do danej lokalizacji. Jeżeli jest to jedno czy dwa zdania, najczęściej przytoczono je w całości. Jeżeli chodzi o dłuższą perykopę, należy otworzyć swój egzemplarz Pisma Świętego. Oznacza to, że tę książkę najlepiej czytać z Biblią w drugiej ręce.

Książka do nabycia w [Wydawnictwie „Vocatio”](#).

N. Eubank, *Pierwszy i Drugi List do Tesaloniczan*, Katolicki Komentarz Biblijny, tłum. J. Czapczyk, Wydawnictwo „W drodze”, Poznań 2022, red. M. Rosik.

Przystępna, praktyczna, rzetelna seria Katolicki Komentarz do Pisma Świętego obejmuje 17 tomów komentarzy do każdego zdania Nowego Testamentu. Jej adresatami są zarówno duszpasterze, jak również osoby szukające pomocy w osobistej lekturze Słowa. O unikalności serii stanowi po pierwsze fakt przytaczania przez autorów osiągnięć biblistów. Nie zagłębiają się oni w dyskusję, ale prezentują wnioski, które są najbardziej uzasadnione i dość powszechnie akceptowane przez biblistów. Po drugie, wskazują na użycie tekstu w tradycji Kościoła. Obficie odwołują się do Ojców Kościoła, Katechizmu i dogmatów. Po trzecie, wyjaśniają tekst tak, by łatwo można było przełożyć go na praktykę życia i modlitwy. Dzięki temu czytelnik nie musi być studentem biblistyki ani teologiem, księdzem czy katechetą, żeby oprzeć się na przystępnej i rzetelnej interpretacji Biblii przeprowadzonej zgodnie z wytycznymi Soboru Watykańskiego II.

Oprócz bogactwa merytorycznego poszczególne tomy serii to także przyjazny format, oprawa, skład oraz dwukolorowe wnętrza, pozwalające wyróżnić wybrane elementy dzieła.

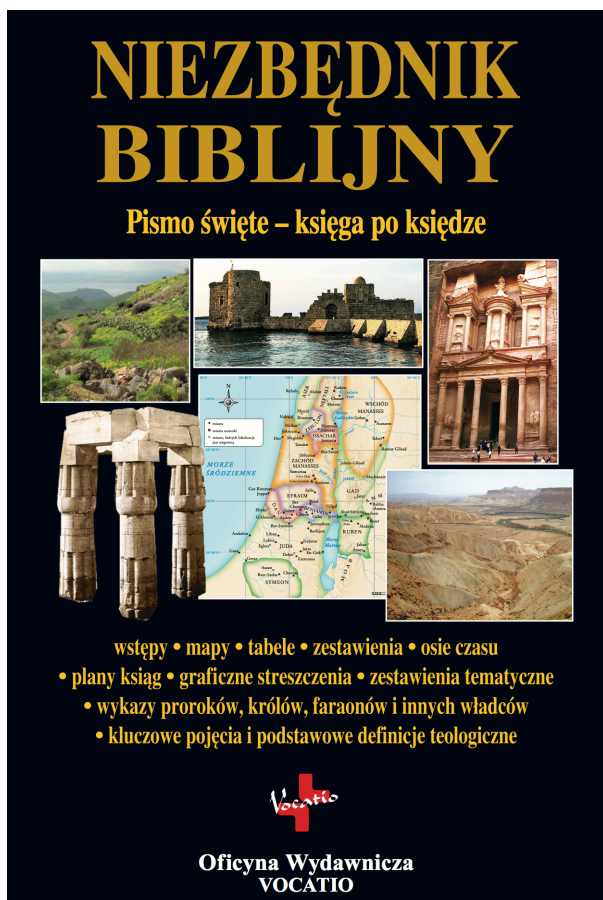
Nathan Eubank to doktor filozofii (Duke University, NC, USA), profesor Nowego Testamentu na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Notre Dame (Indiana, USA). Był wykładowcą na Uniwersytecie Oksfordzkim. Nathan Eubank skupia się w swoich badaniach na ewangeliiach synoptycznych i tekstach Świętego Pawła, a także na wczesnej recepcji i interpretacji tekstów biblijnych. Jest autorem publikacji oraz książek, m.in. *Wages of Cross-Bearing and Debt of Sin: The Economy of Heaven in Matthew's Gospel* (2013).

Książka do nabycia w Wydawnictwie [„W drodze”](#)

Niezbędnik biblijny. Pismo Święte – księga po księdze, Wydawnictwo „Vocatio”, Warszawa 2022.

Nie ulega wątpliwości, że Biblia jest najbardziej poczytną książką świata. Faktycznie jest ona zbiorem ksiąg, które powstawały na przestrzeni ponad tysiąca lat. Najstarsze fragmenty Starego Testamentu pochodzą z XII wieku przed Chr., najmłodsze partie Nowego Testamentu sięgają być może początku II stulecia po Chr. Przez tak długi okres zmieniały się spojrzenia na świat, inaczej odczytywano ważne idee biblijne, zmieniał się sposób widzenia ingerencji Boga w historię ludzi. Księga ta rodziła się w kulturze

zupełnie innej od kultury zachodniej i w mentalności odmiennej niż ta, która została ukształtowana przez wzorce filozoficznej myśli Grecji i prawniczej myśli Rzymu.

Biblia jako słowo Boga może przemienić nasze życie. Przez proroka Izajasza Bóg poucza: „Zaiste, podobnie jak ulewa i śnieg spadają z nieba i tam nie powracają, dopóki nie nawodnią ziemi, nie użyźnią jej i nie zapewnią urodzaju, tak iż wydaje nasienie dla siewcy i chleb dla jedzącego, tak słowo, które wychodzi z ust moich, nie wraca do Mnie bezowocnie, zanim wpierw nie dokona tego, co chciałem i nie spełni pomyślnie swego posłannictwa” (Iz 55,10-11). Czy dziś słowo Boga spełnia swoje posłannictwo? Czy przynosi spodziewany owoc? Czy użyźnia – jak deszcz – głębi ludzkich serc? Aby tak się stało, słowo to winno być właściwie zrozumiane i przyswojone.

Kultura współczesna nazywana bywa niekiedy kulturą obrazu. Staje się alternatywą dla kultury słowa pisanego. O ile dawniej w celu zdobycia wiedzy człowiek posługiwał się przede wszystkim słowem pisanym, o tyle dziś chętniej sięga po obraz. Czytelnik kojarzy niektóre fakty, przypomina sobie znane epizody i przywołuje na pamięć opowiadki z lekcji religii. Trudno mu jednak powiązać fakty i znaleźć zakończenie opowieści. Brak mu pewnej osi, na której byłby w stanie osadzić wydarzenia, o których czyta.

Niniejsza publikacja, zatytułowana *Niezbędnik*

biblijny. Przegląd Biblii – księga po księdze, wychodzi naprzeciw tym potrzebom. Została pomyślana jako pomoc dla tych wszystkich, którzy zdecydują się na osobistą czy prowadzoną we wspólnocie lekturę Pisma Świętego. Zawiera ona podstawowe informacje o Biblii, a także o historii biblijnej, zwyczajach religijnych, uwarunkowaniach społecznych i politycznych dawnego Izraela oraz krajów ościennych, po których oprowadzają nas niekiedy autorzy natchnieni. Już sam podtytuł książki odsyła Czytelnika do kultury obrazu, która zaczyna dominować w dzisiejszym sposobie myślenia: *Wstępy, mapy, tabele, zestawienia, osie czasu, plany ksiąg, graficzne streszczenia, zestawienia tematyczne, wykazy proroków, królów, faraonów i innych władców, kluczowe pojęcia i podstawowe definicje teologiczne*. Publikacja, napisana bardzo klarownym językiem (co w dużej mierze jest zapewne zasługą tłumacza), naszpikowana jest grafiką: tabelami, schematami, mapami i fotografiami. Wszystko to sprawia, że czyta się ją z ogromnym zainteresowaniem między innymi dlatego, że informacje zebrane w tabelach czy schematach pozwalają na ogłęd całości zagadnienia, o którym mówią. A właśnie tego – jak wspomnieliśmy – brakuje dziś Czytelnikom Biblii.

ks. Mariusz Rosik

Książka do nabycia w [Wydawnictwie „Vocatio”](http://Wydawnictwie„Vocatio”)

ZAPROSZENIE

Wszystkich pragnących lepiej poznać Biblię, a przez nią – naszego Pana Jezusa Chrystusa – zapraszamy na nasze spotkania, które odbywają się dwa razy w miesiącu. Szczegóły znajdziecie na naszej stronie internetowej w zakładce „Harmonogram”:

<https://lumenvitae.pl/harmonogram/>